

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในลักษณะของการศึกษาสำรวจ (Survey Study) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียน เกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา แบบการศึกษาทั้งระบบ โรงเรียน เขตการศึกษา 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยมีขั้นตอนและวิธีการวิจัยต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียน ที่เข้าเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบบการศึกษาทั้งระบบโรงเรียน เขตการศึกษา 7 จำนวน 7 โรงเรียน ที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2531-2532 มีจำนวนประชากรที่เป็นนักเรียน 681 คนและประชากรที่เป็นผู้ปกครอง 681 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,362 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ได้มาจากการสุ่มโดยคิดค่าร้อยละ 30 ของจำนวนประชากรทั้ง 2 กลุ่ม คือ นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้ลงทะเบียนเรียนในแต่ละโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2531-2532 มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน 204 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง 204 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 408 คน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อ
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบบการศึกษาถึงระบบ
โรงเรียน เขตการศึกษา 7 จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	ประชากร นักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน	ประชากร ผู้ปกครอง	กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง
1. ปางมะค่าวิทยาคม	ชาณุวรลักษบุรี	กำแพงเพชร	32	10	32	10
2. นาบัววิทยา	นครไทย	พิษณุโลก	30	9	30	9
3. วังโป่งวิทยาคม	วังโป่ง	เพชรบูรณ์	225	67	225	67
4. บ้านแก่งวิทยา	บ้านแก่ง	สุโขทัย	131	39	131	39
5. บ้านด่านลานหอย วิทยา	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย	130	39	130	39
6. ฟากท่าวิทยา	ฟากท่า	อุตรดิตถ์	95	28	95	28
7. บ้านโคกวิทยาคม	บ้านโคก	อุตรดิตถ์	40	12	40	12
รวม			681	204	681	204

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งที่ 408 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชุด
สำหรับถามนักเรียนและผู้ปกครอง ดังรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
แบบการศึกษาถึงระบบโรงเรียน ประกอบด้วยข้อความ 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามประเภทเลือกตอบ (Multiple Choices) มุ่งสำรวจสถานภาพ
ส่วนตัว และข้อมูลพื้นฐานบางประการได้แก่ เพศ อายุ ผลการเรียนจากการสอบไล่ได้ในชั้นประถม
ปีที่ 6 ระดับชั้นเรียน ระยะเวลาที่ห่างจากสถานที่เรียน จุดมุ่งหมายที่มาเรียน ผู้ที่ทำให้ตัดสินใจ
มาเรียนมีจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) มุ่งสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเหตุการณ์เข้าศึกษาต่อของนักเรียน 3 ด้านคือ ด้านความต้องการส่วนตัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ มีจำนวนทั้งหมด 24 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) มุ่งสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา แบบการศึกษาทั้งระบบโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านสภาพทั่วไปของการดำเนินการ ด้านพัฒนาตนเองและท้องถิ่น ด้านวิธีการเรียนการสอน มีจำนวนทั้งหมด 18 ข้อ

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา แบบการศึกษาทั้งระบบโรงเรียน ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามประเภทเลือกตอบ (Multiple Choices) มุ่งสำรวจสถานภาพส่วนตัว และข้อมูลพื้นฐานบางประการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จุดมุ่งหมายในการส่งนักเรียนเข้าเรียน มีจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) มุ่งสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเหตุการณ์เข้าศึกษาต่อของนักเรียน 3 ด้านคือ ด้านความต้องการส่วนตัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ มีจำนวนทั้งหมด 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) มุ่งสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา แบบการศึกษาทั้งระบบโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านสภาพทั่วไปของการดำเนินการ ด้านพัฒนาตนเองและท้องถิ่น ด้านวิธีการเรียนการสอน มีจำนวนทั้งหมด 18 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามทั้ง 2 ชุดมีขั้นตอนการสร้าง โดยศึกษาจาก ตำรา เอกสารต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาเหตุผล องค์ประกอบและปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งสำคัญในการที่นักเรียนศึกษาต่อหลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 ศึกษาจิตวิทยาวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา และศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง ที่เกี่ยวกับการส่งนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา

1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. สร้างข้อกระทงจากเนื้อหาที่ได้ศึกษา ดังกล่าวแล้ว ตอนที่ 2 จำนวน 30 ข้อ และตอนที่ 3 จำนวน 23 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นผู้วิจัยแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เหลือข้อคำถามตอนที่ 2 ชุดที่ 1 24 ข้อ และชุดที่ 2 20 ข้อ ตอนที่ 3 เหลือ 18 ข้อ

4. นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากร 8 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจภาษาและความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ จากนั้นแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้ง และนำไปทดลองใช้กับประชากรอีก 6 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจของเครื่องมือ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาส่วนภาษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

6. เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 ในชุดที่ 1 และชุดที่ 2

5	คะแนน	เมื่อตอบว่าเป็นเหตุผลสำคัญมากที่สุด
4	คะแนน	เมื่อตอบว่าเป็นเหตุผลที่สำคัญมาก
3	คะแนน	เมื่อตอบว่าเป็นเหตุผลที่สำคัญปานกลาง
2	คะแนน	เมื่อตอบว่าเป็นเหตุผลที่สำคัญน้อย
1	คะแนน	เมื่อตอบว่าเป็นเหตุผลที่สำคัญน้อยที่สุดหรือไม่เป็นเหตุผล

แบบสอบถามตอนที่ 3 ในชุดที่ 1 และชุดที่ 2

5	คะแนน	เมื่อตอบว่าเห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	เมื่อตอบว่าเห็นด้วยมาก
3	คะแนน	เมื่อตอบว่าเห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	เมื่อตอบว่าเห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	เมื่อตอบว่าเห็นด้วยน้อยที่สุด หรือไม่เห็นด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยขอความร่วมมือจากครูใหญ่ และครูผู้สอนนักเรียนทั้งระบบ เป็นผู้เก็บข้อมูลจากนักเรียน โดยผู้วิจัยอธิบายวิธีการเก็บข้อมูลแก่ครูโดยละเอียด วิธีทำให้นักเรียนทำพร้อมกับครูอธิบาย หากมีข้อสงสัยได้ถามครูในขณะนั้น โรงเรียนที่เดินทางลำบากมี 2 โรงเรียนคือ โรงเรียนปางมะค่าวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร และโรงเรียนวังโป่งพิทยาคม จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้ส่งข้อมูลมาทางไปรษณีย์ ส่วนที่โรงเรียนอื่น ผู้วิจัยไปรับคืนด้วยตนเอง และสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้น

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีการเก็บข้อมูลแก่ครู เพื่อให้ครูอธิบายนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะเป็นผู้เก็บข้อมูลของผู้ปกครอง มาส่งคืนแก่ครู

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนและผู้ปกครอง จากโรงเรียนพากท่าวิทยา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยอธิบายวัตถุประสงค์และอ่านแบบสอบถามให้ผู้ปกครองและนักเรียนฟังทีละข้อ และตอบในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยสามารถแก้ไขข้อสงสัยได้ทันที

การเตรียมการก่อนวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้ ได้จัดกระทำดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง การเรียงลำดับชุดของแบบสอบถาม
2. ใส่รหัสคำตอบแต่ละข้อ
3. บันทึกข้อมูลลงในแผ่นบันทึกข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS-X (Statistical Package for the Social Science Version X) ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นข้อมูลของนักเรียน ชุดที่ 2 เป็นข้อมูลของผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพทั่วไป

ตอนที่ 2 ในชุดที่ 1 เป็นความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบบการศึกษาทั้งระบบโรงเรียน ด้านความต้องการส่วนตัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

ในชุดที่ 2 เป็นความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบบการศึกษาทั้งระบบโรงเรียน ด้านความต้องการส่วนตัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบบการศึกษาทั้งระบบโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนกระทำดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลบางประการ ของนักเรียนและผู้ปกครองวิเคราะห์โดย แจกแจงความถี่ และคำนวณร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับเหตุผลการเข้าศึกษาต่อ ข้อมูลอยู่ในรูปมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แต่ละข้อจะมีคะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน วิเคราะห์โดย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้ววิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเกี่ยวกับเหตุผลด้านเศรษฐกิจ โดยใช้ค่า t-test

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยกระทำดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึงเป็นเหตุผลสำคัญมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึงเป็นเหตุผลสำคัญมาก
2.50 - 3.49	หมายถึงเป็นเหตุผลสำคัญปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึงเป็นเหตุผลสำคัญน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึงเป็นเหตุผลสำคัญน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนและความคิดเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ข้อมูลอยู่ในรูปมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แต่ละข้อจะมีคะแนนตั้งแต่ 1 - 5 คะแนน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้ววิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยใช้ค่า t-test

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยกระทำดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึงเห็นด้วยมาก
2.50 - 3.49	หมายถึงเห็นด้วยปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึงเห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย